

svého dozorčího práva oprávněn nárok pensistek na zajištění z cen těch přihlásiti, jak to také učinil, i nevadí tomu, že § 47 (3) náhr. zák. dává právo přihlášku učiniti i pensistkám samým, nemůžeť je přece vyloučiti z hájení jich vlastních práv. Z § 74 (2) náhr. zák., jenž praví, že při převzetí pozemkového majetku platí o úhradě těchto nároků ustanovení § 50, a z tohoto §, jenž předpisuje, že a jak nároky pensijní mají býti z přejímací ceny uspokojeny, plyne, že se to má díti z úřední povinnosti, čímž však nemůže býti míněna povinnost soudu, jenž nemůže o nárocích těch bez ohlášky věděti, nýbrž jen povinnost Státního pozemkového úřadu, jenž o nich, přejímaje statek, zvědět a jednati musí.

### Čís. 7965.

**Žaloba podle § 39 čís. 1 ex. ř. jest přípustna jen, kde to zákon dovoluje. Zrušení soudní výpovědi z nájmu lze se domáhati jen námitkami, třeba se na byt vztahuje ochrana nájemců.**

(Rozh. ze dne 13. dubna 1928, Rv II 95/28.)

Žalobkyně domáhala se žalobou výroku, že soudní výpověď okresního soudu ze dne 26. srpna 1927, kterou byl jí vypovězen byt, jest neplatnou a že žalovaná jest povinna trpěti, by na základě tohoto rozsudku byla zrušena exekuce nuceným vyklizením bytu. K odůvodnění žalobního nároku uvedla v žalobě, že soudní výpověď jest, týkajíc se domu, jenž jest pod ochranou zákona na ochranu nájemníků, vzhledem k předpisům tohoto zákona neplatnou, přes to, že nebyly proti ní podány námitky a mimo to za ústního jednání, že výpověď pozbyla platnosti vzhledem k § 575 třetí odstavce c. ř. s., poněvadž žalovaná nežádala ve čtrnácti dnech po právoplatnosti soudní výpovědi o nucené vyklizení bytu. Procesní soud prvního stádu žalobě nevyhověl, pokud jde o první důvod vztahující se na původní neplatnost (bezúčinnost) výpovědi proto, ježto bezúčinnost výpovědi byla by mohla býti přivedena jen podáním námitek, pokud pak jde o druhý důvod, proto, že tento důvod mohl býti uplatněn rekusem proti povolení exekuce. Odvolací soud shledal žalobu, pokud se opírala o důvod první, neodůvodněnou pro nedostatek předpokladů § 228 c. ř. s. Pokud pak ji žalobkyně opřela také o důvod, uplatňovaný teprve za ústního jednání, vyslovil odvolací soud názor, že jde o žalobu novou, opoziční, podle § 35 ex. ř., které se však nedostává žalobního návrhu jí odpovídajícího a která neobstojí vedle samé žaloby.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání a uvedl v otázce, o niž tu jde, v

### důvodech:

Rozsudek odvolacího soudu napadá žalobkyně toliko dovolacím důvodem § 503 čís. 4 c. ř. s., ale neprávem. Tak, jak žalobkyně žalobu původně opodstatnila, jde v podstatě o žalobu podle § 39 čís. 1 ex. ř.

O přípustnosti takové žaloby lze mluvit jen v případech, které dovoluje zákon. Ustanovení § 39 čis. 1 ex. ř. má po té stránce na mysli na př. případy podle §§ 529, 595 c. ř. s., čl. XXIII. a XXV. uvoz. zák. k c. ř. s., podle §§ 6, 8, 12 odp. řádu, a podle čl. XVII. uvoz. zák. k ex. řádu. Pokud jde o prohlášení soudní výpovědi za neplatnou, může se tak státi ovšem v případě § 572 c. ř. s. Avšak o takový případ nejde, když žalobkyně proti soudní výpovědi nepodala námitek. Jinou však cestou, nežli tou, kterou zákon v §§ 562 a násl. c. ř. s. předpisuje, nemohla se žalobkyně domáhati prohlášení soudní výpovědi za zrušenou. Ochrany zákona na ochranu nájemníků mohla se s účinkem příznivým dovolávati jen tehdy, kdyby byla podala námitky proti soudní výpovědi, an zákon nikde nevyslovuje, že by bylo lze žalovati na prohlášení bezúčinnosti soudní výpovědi dané podle § 562 c. ř. s. pronajímatelem ohledně bytu v domě, jenž jest pod jeho ochranou. A přece jen tehdy, kdyby tomu tak bylo, byla by žaloba, o niž jde, přípustna podle § 39 čis. 1 ex. ř. Rozhodnutí čis. 6076 a 6633 sb. n. s., jichž se žalobkyně dovolává, nedopadají na tento případ, neboť jejich základem jest jiný skutkový podklad.

#### Čís. 7966.

Povinnost prodatele postarati se o výmaz zástavního práva, jež bylo na prodaném domě zaznamenáno pro dávku z majetku a přírůstku na majetku, předepsanou dřívějšímu majiteli domu, plyne ze zákona (§ 928, poslední věta, obč. zák.), leč že by byl kupitel převzal dluh na sebe. Lhostejno, že zástavní právo na domě bylo zaznamenáno teprve po jeho knihovním odevzdání kupiteli. Ve sporu kupitele proti prodateli o depuraci pohledávky nemá významu okolnost, že kupitel nepodal proti výměru dávky mimořádný opravný prostředek k nejvyššímu správnímu soudu, pokud se týče, že neoznámil prodateli výsledek stížnosti proti výměru berní správy.

(Rozh. ze dne 14. dubna 1928, Rv I 1431/27.)

Trhovou smlouvou ze dne 14. dubna 1924 prodali žalovaní žalobcům dům. Žalobci převzali na srážku kupní ceny hypotekární pohledávky, nepřevzaté dluhy a závazky zavázali se žalovaní vymazati. O zaplacení dávky z majetku a z přírůstku na majetku nebylo ve smlouvě zmínky. Berní správa vyměřila napotom předchůdcům žalovaných dávku z majetku a z přírůstku na majetku a doručila platební příkaz ohledně dávky, připadající na nemovitost, žalobcům. Dne 11. dubna 1925 byl povolen záznam zástavního práva pro pohledávku na dávce z majetku a přírůstku na majetku. Žalobě, jíž domáhali se kupitelé na prodatelích splnění výmazné povinnosti ohledně dávky z majetku a přírůstku na majetku, bylo vyhověno s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o